

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

Кафедра кримінології та кримінально-виконавчого права

Узгоджено:

Проректор з наукової роботи

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Гетьман А.П. _____

**С І Л А Б У С
навчальної дисципліни**

**«ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ КРИМІНАЛЬНО-
ВИКОНАВЧОЇ СИСТЕМИ»**

(варіативна)

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий) рівень

Ступінь вищої освіти – доктор філософії

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

2020-2021 рік

Сілабус навчальної дисципліни «**Правові засади функціонування кримінально-виконавчої системи**»: галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», освітньо-кваліфікаційний рівень третій (доктор філософії).

Розробник:

Степанюк А.Х. професор кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права, д.ю.н., професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Протокол № ____ від “ ____ ” червня 2020 року

Завідувач кафедри кримінології

та кримінально-виконавчого права _____ **Б.М.Головкін**

“ ____ ” _____ 2020 року

Зміст

1. Вступ.....	4
2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни.....	11
3. Вимоги викладача.....	10
4. Самостійна робота. Контрольні заходи результатів навчання.....	10
5. Показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень аспірантів.....	11
6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи аспірантів.....	12

Вступ

Дані про викладачів, які викладають цей курс:

1.1. Степанюк Анатолій Хомич, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

+ 3 8-050-910-07-37

astepaniyk@ukr.net

1. Цілі та завдання навчальної дисципліни:

розширення та поглиблення доктринальних уявлень про основні напрямки політики у сфері виконання покарань, про засади функціонування кримінально-виконавчої системи, про сучасні проблеми кримінально-виконавчого права. Надання аспірантам можливостей ознайомлення на лекціях та практичних заняттях з новітніми науковими та методичними досягненнями в сфері кримінально-виконавчого права, сучасними тенденціями по втіленню міжнародних стандартів стосовно поводження із засудженими у національне законодавство.

Завдання вивчення дисципліни «Правові засади функціонування кримінально-виконавчої системи» полягає у розумінні основних положень та принципів політики у сфері виконання покарань, спрямованої на вирішення суспільно-політичних, психологічно-освітніх, правових, моральних проблем, що виникають у сфері виконання кримінального покарання.

Значення дисципліни «Правові засади функціонування кримінально-виконавчої системи» полягає в тому, що її предмет дає можливість комплексного оволодіння теоретичними знаннями і певними правозастосовчими навичками у галузі правового регулювання виконання різних видів кримінальних покарань.

В результаті вивчення дисципліни «Правові засади функціонування кримінально-виконавчої системи» аспіранти мають отримати поглиблені знання про:

поняття, цілі і задачі політики у сфері виконання покарань та кримінально-виконавчого законодавства України;

наукову доктрину і концепції реформування кримінально-виконавчої системи;

історичні витоки формування і розвитку кримінально-виконавчої системи;

систему управління органами та установами виконання покарань;

шляхи впровадження міжнародних стандартів поводження із засудженими в кримінально-виконавчого законодавство і практичну діяльність органів і установ виконання покарань;

наукові засади правового статусу засуджених;

перспективи вирішення питань з удосконалення виконання покарань, пов'язаних із позбавленням волі;

проблемні питання виконання покарань не пов'язаних із позбавленням волі.

Опанування дисципліною «Правові засади функціонування кримінально-виконавчої системи» дозволить аспірантам уміти:

тлумачити положення норм національного законодавства України у сфері виконання кримінальних покарань та аналізувати концепції реформування кримінально-виконавчої системи;

вірно застосовувати норми чинного кримінально-виконавчого законодавства;

узагальнювати, аналізувати і порівнювати норми чинного кримінально-виконавчого законодавства з виправно-трудовим законодавством та міжнародними нормативно-правовими актами;

працювати з законами, підзаконними нормативними актами та спеціальною літературою;

ставити завдання та організувати наукові дослідження проблем, що стосуються виконання кримінальних покарань в Україні;

давати кваліфіковані юридичні висновки і консультації стосовно діяльності органів і установ виконання покарань і щодо поводження із засудженими;

приймати участь у проведенні юридичної експертизи нормативно-правових актів у галузі кримінально-виконавчого права;

приймати участь у розробці проєктів нормативних актів у галузі кримінально-виконавчого права;

викладати кримінально-виконавче право на необхідному теоретичному та методологічному рівні.

2. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми:

а) навчальна дисципліна «Правові засади функціонування кримінально-виконавчої системи» належить до циклу кримінально-правових дисциплін;

б) при вивченні дисципліни «Правові засади функціонування кримінально-виконавчої системи» використовуються знання, отриманні при вивченні наступних дисциплін: теорія держави і права; кримінальне право, кримінально-виконавче право, конституційне право, міжнародне право, кримінологія.

Опис навчальної дисципліни:

- кількість кредитів ЕКТС - 7,0;
- загальна кількість годин - 210;
- термін викладання – один семестр

Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти

Предметні компетентності здобувача вищої освіти, сформованих в результаті освоєння навчальної дисципліни:

ПК-1. Знання та розуміння генези уявлень про роль та місце органів та установ виконання покарань, функціональне призначення Державної кримінально-виконавчої служби.

ПК-2. Знання фундаментальних положень положень і категоріального апарату кримінально-виконавчого права, розуміння практично орієнтованих цілей кримінально-виконавчого права, тактики та стратегії реалізації органами та установами виконання покарань своїх функцій в контексті реалізації процедури виконання-відбування покарань.

ПК-3. Знання та розуміння міжнародних стандартів стосовно поведіння з правопорушниками.

ПК-4. Уміння системно розуміти науково-практичні проблеми, що виникають у процесі виконання-відбування покарань, здатність глибоко переосмислювати основні доктринальні та практичні підходи до їх вирішення.

ПК-5. Розуміння сутності сучасних реформ Державної кримінально-виконавчої служби України, спрямованих на вдосконалення діяльності органів та установ виконання покарань.

ПК-6. Знання способів, правил та прийомів тлумачення норм кримінально-виконавчого права, правил вирішення колізій між нормами, подолання дефектів нормативного регулювання діяльності органів та установ виконання покарань.

ПК-7. Вміння аналізувати концепції реформування кримінально-виконавчої системи.

ПК-8. Прищеплення навичок узагальнювати, аналізувати і порівнювати норми чинного кримінально-виконавчого законодавства з виправно-трудовим законодавством та міжнародними нормативно-правовими актами;

ПК-9. Працювати з законами, підзаконними нормативними актами та спеціальною літературою;

ПК-10. Ставити завдання та організувати наукові дослідження проблем, що стосуються виконання кримінальних покарань в Україні;

ПК-11. Давати кваліфіковані юридичні висновки і консультації стосовно діяльності органів і установ виконання покарань і щодо поведіння із засудженими;

ПК-12. Приймати участь у проведенні юридичної експертизи нормативно-правових актів у галузі кримінально-виконавчого права;

ПК-13. Здатність приймати участь у розробці проєктів нормативних актів у галузі кримінально-виконавчого права;

ПК-14. Викладати кримінально-виконавче право на необхідному теоретичному та методологічному рівні.

ПК-15. Знання та розуміння нормативно-правових, доктринальних та прикладних підходів у політиці у сфері виконання покарань.

ПК-16. Знання та розуміння нормативно-правових, доктринальних та прикладних аспектів реалізації конституційних прав засуджених під час відбування покарань.

ПК-17. Знання та розуміння реалізації законних інтересів засуджених в процесі виконання-відбування покарань.

ПК-18. Знання та розуміння повноважень персоналу при здійсненні кримінально-виконавчої діяльності.

ПК-19. Знання та розуміння теоретико-правових підходів до функціональної характеристики кримінально-виконавчої системи.

ПК-20. Здатність синтезувати нові ідеї і робити науковий внесок у доктрину кримінально-виконавчого права; формулювати особисту точку зору на проблеми кримінально-виконавчого права, її аргументувати та доказово репрезентувати.

В результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання:

РНС НД – 1.1. Демонструвати знання та розуміння генезису уявлень про роль та місце кримінально-виконавчої системи у державі.

РНС НД – 1.2. Демонструвати знання та розуміння фундаментальних положень і категоріального апарату сучасного кримінально-виконавчого права.

РНС НД - 1.3. Застосовувати знання міжнародно-правових стандартів стосовно поводження із засудженими.

РНС НД – 1.4. Демонструвати знання та розуміння прикладних аспектів правової герменевтики.

РНС НД – 1.5. Демонструвати знання способів, правил та прийомів тлумачення норм кримінально-виконавчого права, правил вирішення колізій між нормами права, подолання дефекті нормативного регулювання діяльності органів та установ виконання покарань.

РНС НД – 1.6. Демонструвати знання міжнародно-правових стандартів стосовно визначення правового статусу засуджених, захисту прав засуджених під час відбування покарання.

РНС НД – 1.7. Знати механізм правового захисту прав та законних інтересів засуджених.

РНС НД – 1.8. Демонструвати знання та розуміння практики Європейського суду з прав людини у сфері гарантування та забезпечення прав та законних інтересів засуджених.

РНС НД - 1.9. Здатність аналізувати методологічні аспекти взаємодії теорії і практики виконання покарань.

РНС НД – 1.10. Здатність визначати індикатори якості й ефективності діяльності органів та установ виконання покарань.

РНС НД – 1.11. Аналізувати тенденції розвитку кримінально-виконавчого законодавства у контексті сталих та формалізованих практик

розвитку сфери кримінальної юстиції на національному і міжнародному рівнях.

РНС НД – 1.12. Застосовувати доктринальні підходи до вирішення науково-практичних проблем, які виникають під час реформування Державної кримінально-виконавчої служби.

РНС НД – 1.13. Демонструвати здатність розуміння повноважень персоналу органів та установ виконання покарань у динамічній безпеці.

РНС НД – 2.1. Демонструвати знання та розуміння наукових поглядів у сучасній кримінально-виконавчій доктрині.

РНС НД – 2.2. Здатність алгоритмізувати порядок реалізації права засудженого на судовий захист при оскарженні рішень, дій чи бездіяльності адміністрації органів та установ виконання покарань.

РНС НД - 3.1. Здатність порівнювати, піддавати критичному аналізу наукові концепції, теорії, підходи в сучасній доктрині кримінально-виконавчого права.

2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни

2.1. Анотація програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Політика у сфері виконання покарань. Наукові засади правового статусу засуджених.

У модулі 1 аналізується генезис уявлень про роль та місце кримінально-виконавчої системи у державі, актуальні проблеми політики у сфері виконання покарань. Політика у сфері виконання покарань розглядається як складова частина внутрішньої політики держави. Визначається місце політики у сфері виконання покарань в політиці держави у сфері боротьби зі злочинністю, її співвідношення з кримінальною політикою. Характеризуються цілі і завдання політики у сфері виконання покарань. Показується вплив політики у сфері виконання покарань на кримінально-виконавче законодавство. Називаються суб'єкти формування політики у сфері виконання покарань. Виділяються форми реалізації політики у сфері виконання покарань. Перераховані фактори, які визначають стратегію, основні напрямки формування і розвиток політики у сфері виконання покарань політики у сфері виконання покарань. Визначено основні принципи політики у сфері виконання покарань. Дається уявлення про стратегію та сучасні тенденції розвитку політики у сфері виконання покарань.

Визначається поняття «правовий статус засуджених». Сформульовано основи правового статусу засуджених, відображено його зміст. Характеризуються основні права засуджених. Окрема увага приділяється праву засуджених на особисту безпеку. Висвітлюються основні обов'язки засуджених. Перераховані заборони щодо засудженого, як уособлення кари, притаманної покаранню, звертається увага на їх зміст та обґрунтованість. Законні інтереси засуджених визначені як складова правового статусу

засуджених. Підкреслюється важливість закріплення правового статусу засуджених у кримінально-виконавчому законодавстві. Виділяються загальні принципи визначення правового статусу засуджених. Показується, що норми кримінального законодавства та вирок суду є джерелом обмежень прав та свобод засуджених.

Модуль 2 «Теоретичні і практичні проблеми режиму і безпеки в діяльності установ виконання покарань», «Теоретичні і практичні проблеми створення умов відбування покарання у виправних колоніях»

Модуль 2 охоплює теоретичні і практичні проблеми режиму і безпеки в діяльності установ виконання покарань і створення умов відбування покарання у виправних колоніях.

Визначається поняття «режиму» як засобу виконання та відбування покарання. Сформульовані основні вимоги режиму в колоніях. Названі засоби забезпечення режиму в місцях позбавлення волі. Показана роль нагляду за засудженими, організація охорони виправних колоній. Організація нагляду за засудженими. Охарактеризовані умови відбування покарання в колоніях мінімального, середнього і максимального рівнів безпеки. Виділені критерії визначення рівня безпеки виправної колонії засудженим до позбавлення волі. Звертається увага на те, що фізична, динамічна і процедурна безпеки є основою функціонування місць ув'язнення. Показано значення режиму і безпеки за Європейськими в'язничними правилами.

Характеризуються права і обов'язки засуджених до позбавлення волі, зокрема, право на: придбання засудженими до позбавлення волі продуктів харчування і предметів першої потреби, літератури, письмового приладдя. Побачення засуджених до позбавлення волі з родичами, адвокатами та іншими особами. Телефонні розмови, користування мережею Інтернет. Короткочасні виїзди за межі виправних і виховних колоній. Одержання засудженими до позбавлення волі посилок (передач) і бандеролей. Листування засуджених до позбавлення волі. Одержання і відправлення засудженими до позбавлення волі грошових переказів. Підкреслюється визначальна роль матеріально-побутового забезпечення засуджених до позбавлення волі у процесі виконання-відбування покарання. Окрема увага приділяється в сучасних реаліях медико-санітарному забезпеченню засуджених до позбавлення волі.

Модуль 3 . Проблеми впровадження пробації в Україні. Наукові засади реформування кримінально-виконавчої системи.

Модуль 3 присвячений інституту пробації та його значенню в реалізації політики у сфері виконання покарань. Висвітлюються такі питання, як: правове регулювання пробації в Україні. Поняття та види пробації. Визначення основних термінів пробації. Мета та завдання пробації. Принципи пробації: справедливості; законності; невідворотності виконання покарань; дотримання прав і свобод людини і громадянина; поваги до людської гідності; рівності перед законом; диференційованого та індивідуального підходу; конфіденційності; неупередженості; взаємодії з державними органами, органами місцевого самоврядування, громадськими

об'єднаннями та громадянами. Підстави та зміст пробації. Пробаційні програми, поняття та зміст. Суб'єкти пробації. Основні права суб'єктів пробації. Основні обов'язки суб'єктів пробації. Система органів пробації. Їх взаємодія з іншими правоохоронними органами та іншими органами держави. Правове положення Державної установи "Центр пробації" та філії Державної установи "Центр пробації". Основні завдання Центру пробації. Поняття уповноваженого органу з питань пробації, його основні завдання та функції. Волонтери пробації. Вимоги до волонтера, його правовий статус та порядок здійснення діяльності. Нагляд і контроль за діяльністю органу пробації. Відомчий контроль. Громадський контроль.

Характеризується доктрина кримінально-виконавчого права як підгрунття реформи кримінально-виконавчої системи. Дається аналіз концепцій реформування Державної кримінально-виконавчої системи України. Відображені інституційні засади реформування Державної кримінально-виконавчої служби та пробації. Виокремлюються принципи реформування Державної кримінально-виконавчої служби. Показані основні напрямки і тенденції розвитку Державної кримінально-виконавчої системи України.

2. Опис навчальної дисципліни

Курс	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність	Дидактична структура навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів ЕКТС: 7 Кількість модулів: 3 Загальна кількість годин: 210 Тижневих годин: 4</p>	<p>Рівень освіти – третій (доктор філософії) Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право»</p>	<p>Варіативна Модуль 1 Лекції: 8 Практичні заняття :6 Самостійна робота: 50 Колоквіум: 2. Модуль 2 Лекції: 10 Практичні заняття: 8 Самостійна робота: 60 Колоквіум: 2. Модуль 3 Лекції: 12 Практичні заняття: 10 Самостійна робота: 40 Колоквіум: 2. Види контролю: підсумковий контроль знань (іспит)</p>

2.2. Основні модулі навчальної дисципліни

Модуль/назва	Кількість кредитів ЄКТС	Всього годин	Аудиторні заняття (контактні)				Самостійна робота аспірантів
			Лекції	Практичні заняття	Семінарські заняття	Інші види занять	
Модуль 1. Політика у сфері виконання покарань. Наукові засади правового статусу засуджених.	2,5	74	8	14		2	50
Модуль 2. «Теоретичні і практичні проблеми режиму і безпеки в діяльності установ виконання покарань», «Теоретичні і практичні проблеми створення умов відбування покарання у виправних колоніях»	2,5	74	10	12		2	50
Модуль 3. Проблеми впровадження пробації в Україні. Наукові засади реформування кримінально-виконавчої системи.	2	62	10	6		2	50
Разом	7,0	210	28	32			150

3. Вимоги викладача

При вивченні даної дисципліни до аспірантів висуваються наступні вимоги:

- відвідування навчальних занять;
- ініціативність і прийняття активної участі у дискусії під час вирішення та обговорення теоретико-прикладних питань на заняттях;
- аргументоване формулювання своїх думок з питань, що обговорюються на заняттях;
- своєчасність, якість та самостійність виконання завдань;
- дотримання норм академічної поведінки та етики.

4. Самостійна робота. Контрольні заходи результатів навчання

Контроль знань в рамках навчальної дисципліни здійснюється з урахуванням бально-рейтингової системи.

4.1. Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів:

- семінарські та практичні заняття - 20 балів;
  - виконання завдань СРС – 13 балів;
  - педагогічний контроль (Модуль № 1, Модуль № 2 і Модуль № 3) - 5 балів x 3 = 27 балів;
  - іспит - 40 балів.
- Разом: 100 балів.

Підсумки педагогічного контролю проставляються в відомості за накопичувальним принципом і є підставою допуску до іспиту. Якщо аспірант набрав протягом семестру за підсумками рубіжного та поточного контролю менше 25 балів з навчальної дисципліни, то він до іспиту не допускається.

4.2. Шкала підсумкової оцінки знань аспірантів

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	ВИЗНАЧЕННЯ	За національною шкалою	За 100-бальною шкалою, що використовується в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого
A	ВІДМІННО – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня, з	4	80-89

	кількома помилками		
C	ДОБРЕ – у цілому правильна робота, з певною кількістю незначних помилок		75-79
D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70-74
E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії		60-69
FХ	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		1-34

4.3. Методи педагогічного контролю

Традиційні методи:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, розповідь-пояснення, розв'язання практичних завдань;
- методи письмового контролю: розв'язання тестових завдань, контрольні роботи, есе у рамках запропонованих тем.

Інноваційні методи:

- портфоліо, кейс-вимірювачі.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, рецензування.

5. Показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень аспірантів.

Формами самостійної роботи та додаткових освітніх досягнень аспірантів є:

- виконання домашніх завдань;
- доопрацювання матеріалів лекції;
- робота в інформаційних мережах;
- есе за вузькоспеціальною проблематикою;
- створення портфоліо начального курсу та його презентація;
- розробка кейсів;
- підготовка колекцій документів, матеріалів тощо;
- підготовка тематичних презентацій;
- підготовка та публікація наукових статей, тез тощо;
- написання рефератів.

6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи аспірантів

Основна література:

1. Автухов К. А. Виконання покарання у виді арешту: сучасні проблеми організації та правового регулювання : монографія / К. А. Автухов ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. В. В. Сташиса. – Х. : Право, 2013. – 200 с.
2. Автухов К. А. Кримінально-виконавче право : навч. посіб. (відповіді на екзаменаційні питання та питання до практичних занять) / К. А. Автухов ; за заг. ред. А. Х. Степанюка.– Х. : Право, 2015.– 160 с.
3. Автухов К.А., Човган В.О., Яковець І.С. Оцінка ризиків і сучасна кримінальна юстиція. – К., 2019. – 180 с.
4. Бандурка А. М., Денисова Г. А., Трубников В. М. Общая теория социальной адаптации освобожденных от отбывания наказания (правовой и социальной-психологический анализ уголовно-исправительной политики по реабилитации осужденных). - Харьков-Запорожье: НУВД ЗГУ, 2002. - 440 с.
5. Бандурка А. М., Севастьянов В.П, Правовое положение осужденных к лишению свободы: Пособие. - Х., 1997.
6. Барков О. Реалізація засудженими права на звернення при вирішенні питання щодо застосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання і виді позбавлення волі // Підприємництво, господарство і право. 2008. -30 № 9 (153). С. 180-183.
7. Богатирьов І. Г. Державна кримінально-виконавча служба України (історія та сучасність) / І. Г. Богатирьов, О. І. Богатирьова. – Д. : ПП “Ліра ЛТД”, 2007. – 32 с.
8. Богатирьов І. Г. Доктринальна модель побудови пенітенціарної системи України нового типу (інноваційний проект) : з нагоди 20-річчя набуття чинності Кримінально-виконавчого кодексу України / І. Г. Богатирьов. – Київ : Дакор, 2014. – 56 с
9. Богатирьов І. Г. Кримінально-виконавче право України : підручник / Богатирьов І. Г. – К. : Всеукраїнська асоціація видавців “Правова єдність”, 2008. – 352 с.
10. Богатирьов І. Г. Пенітенціарні установи України : теоретико-правове дослідження / І. Г. Богатирьов ; Держ. пенітен. служба України, Ін-т кримін.-викон.служби. – Київ, 2013. – 444 с.
11. Богатирьов І. Г. Порівняльне кримінально-виконавче право : навч. посібник / Богатирьов І. Г., Копотун І. М., Пузирьов М. С. // за заг. ред. І. Г. Богатирьова. – К. : Інститут кримінально-виконавчої служби, 2013. – 140 с.
12. Богатирьов І.Г. Українська пенітенціарна наука: Монографія. – Х.: Харків юридичний, 2008. – 294 с.
13. Богатирьова О.І., Сюр С.В. Реалізація права осіб, засуджених до позбавлення волі, на отримання освіти в умовах реформування пенітенціарної системи України: монографія За загальною редакцією д.ю.н., проф. І.Г. Богатирьова / О.І. Богатирьова, С.В. Сюр. - Бровари: ХМЦНТЕІ. 2010. - 126 с.

14. Временная инструкция о режиме содержания заключенных в исправительно-трудовых лагерях НКВД СССР. URL: <https://www.alexanderyakovlev.org/fond/issues-doc/1010319>.

15. Гальцова О.В., Степанюк А.Х. Принцип поваги до прав і свобод людини у кримінально-виконавчому законодавстві, виконанні і відбуванні покарань: монографія /О.В. Гальцова, А.Х. Степанюк. – Харків: Право, 2020. – 224 с.

16. Дж. Макгакін Сучасний в'язничний менеджмент © Рада Європи, 2017. – 102 с. Url: <https://i-rc.org.ua/files/Prison-management.pdf>

17. Джужа О., Бодюл Є. Концептуальні засади і загальна характеристика Кримінально-виконавчого кодексу України // Право України.-2004.-№7.-С.80-84.

18. Дотримання прав людини у пенітенціарній системі України / К. А. Автухов, А. П. Гель, М. В. Романов, В. О. Човган, І. С. Яковець; за загальною редакцією М. В. Романова; ГО «Харківська правозахисна група». – Х. : ТОВ «Видавництво права людини», 2015. – 480 с.

19. Європейські в'язничні правила (Рекомендація № R (2006) 2 Комітету міністрів держав-учасниць) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_032.

20. Засоби виправлення і ресоціалізації засуджених до позбавлення волі: моногр. / [Степанюк А. Х. та ін.] ; за заг. ред. А. Х. Степанюка. – Х. : Кроссруд, 2011. – 323 с.

21. Історико-правові засади кримінально-виконавчої політики України: монографія / М.М. Яцишин. – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. – 448 с.

22. Кернякевич-Танасійчук Ю.В. Кримінально-виконавча політика України: монографія. Івано-Франківськ: Прикарпат. ун.т ім. Василя Стефаника, 2019. – 336 с.

23. Козлов П. П. Режим виконання кримінальних покарань: моногр. / П. П. Козлов, Ю. В. Нікітін, Л. О. Стрелков. – К. : КНТ, 2008. – 272 с.

24. Концепція державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України: схв. Указом Президента України від 8 листопада 2012 р. №631/2012 // Уряд. кур'єр. – 2012. – 14 листоп. (№209).

25. Концепція реформування (розвитку) пенітенціарної системи України: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 р. № 654-р. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control>

26. Кримінально-виконавче право : підруч. / Б. М. Головкін, А. Х. Степанюк, О. В. Лисодєд та ін. ; за ред. Б. М. Головкіна і А. Х. Степанюка. – Х. : Право, 2019. – 288 с.

27. Кримінально-виконавче право України: Підручник / О.М. Джужа, І.Г. Богатирьов, О.Г. Колб, В.В. Василевич та ін.; За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. О.М. Джужи.– К.: Атіка, 2010.– 752 с.

28. Лисодєд О. В. Термінологічний довідник із застосування кримінально-виконавчого законодавства / О. В. Лисодєд, М. П. Черненко; за заг. ред. А. Х. Степанюка. – Х. : Кроссрод, 2010. – 92 с.
29. Науково-практичний коментар до Кримінально-виконавчого кодексу України / [Богатирьов І. Г., Джужа О. М., Богатирьова О. І. та ін.] ; за заг. ред. докт. юрид. наук, проф. І. Г. Богатирьова. – К. : Атіка, 2010. – 344 с.
30. Науково-практичний коментар Кримінально-виконавчого кодексу України / А. П. Гель, О. Г. Колб, В. О. Корчинський та ін.; за заг. ред. А. Х. Степанюка. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 496 с.
31. Права та законні інтереси засуджених до позбавлення волі в умовах реформування Державної кримінально-виконавчої служби України : моногр. / К. А. Автухов, А.П. Гель, О.Г. Колб ; за заг. ред. А. Х. Степанюка. – Х. : Право, 2015. – 246 с.
32. Правила внутрішнього розпорядку установ виконання покарань: затв. наказом Міністерства юстиції України від 28 серпня 2018 р. № 1010/32462. // Офіц. вісн. України. – 2018. – № 4. – Ст.88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1010-18#Text>
33. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. – Х. : Право, 2008. Т.5: Кримінально-правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю в Україні /за заг. ред. В.В. Сташиса. – 840с.
34. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 1 грудня 1994 р. №264/94-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1994. – №52. – Ст.455.
35. Про пробацію: Закон України від 05.02.2015 № 160 – VIII Електрон. ресурс. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/160-19>.
36. Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: Закон України від 17 березня 2011 р. №3160-VI // Офіц. вісн. України. – 2011. – №28. – Ст.1154.
37. Пуйко В. Н. Правові проблеми забезпечення соціально-правового статусу засуджених до позбавлення волі // Пробл. пенітенц. теорії і практики: Щорічн. бюл-нь КІВС. - К.: "МП Леся", 2003.-№8.-С. 11-16.
38. Радов Г. О. Роль та місце пенітенціарної системи в структурі державного управління України // Бюлетень Київськ. ін-ту внутр. справ // Пробл. пенітенц. теорії і практики. - 1997. - № 2. - С 51-54
39. Романов М. В. Конспект лекцій з кримінально-виконавчого права / М.В.Романов. - Харків: ТОВ «Видавництво права людини», 2015. — 256 с.
40. Романов М.В. Звільнення від відбування покарання: навч. посіб. / М.В. Романов. – Х.: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2012. – 90 с.
41. Романюк О.В., Вишневський О.С., Музика В.В. Оперативно-розшукова діяльність та безпека в пенітенціарних установах: навч. посіб. [заг.ред. В.О. Човган]. – Біла Церква, 2019.- 272 с.

42. Степанюк А. Ф. Сущность исполнения наказания : моногр. / А. Ф. Степанюк ; Нац. юрид. акад. Украины им. Я. Мудрого. – Х. : Фолио, 1999. – 256 с.
43. Степанюк А. Х. Втілення міжнародних стандартів у практику діяльності кримінально-виконавчої системи: моногр. / А. Х. Степанюк, І.С. Яковець. – Х. : Кроссрод, 2007. – 184 с.
44. Степанюк А. Х. Колонія чи в'язниця? Погляд на установи виконання покарань з позицій історичного ревізійонізму. Вісник пенітенціарної асоціації України. 2020. № 1 (11). С.20.
45. Степанюк А.Ф. Історичний досвід становлення в Україні установ виконання покарань закритого типу. Вісник пенітенціарної асоціації України. 2018. № 2 (4). С.148-159.
46. Степанюк А.Ф. Від режиму виконання покарання до режиму поводження з ув'язненими. Адаптація правової системи України до права Європейського Союзу: теоретичні та практичні аспекти: Матеріали IV Всеукраїнської за міжнародною участю науково-практичної конференції (23-24 жовтня 2019 року) : у 2-х ч. – Полтава : Россава, 2019. – Ч.1. – с. 68-70.
47. Степанюк А.Ф. До питання про реформи у сфері виконання покарань. Право України. 2019. № 7. С.53-65.
48. Степанюк А.Ф. Законність як принцип нормотворчості та діяльність центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань і пробації. Інститут пробації в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку: матеріали міжнародного круглого столу (16 квітня 2019 року). – Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. С. 156-159.
49. Степанюк А.Ф. Залучення засуджених до позбавлення волі до обов'язкової праці в історичному розрізі. Матеріали наукової конференції за результатами роботи фахівців НДІ ВПЗ імені академіка В.В. Сташиса НАПрН України за фундаментальними темами у 2018 р. (м. Харків, 26 берез. 2019 р.). редкол. : В.С. Батиргареєва, В.І. Борисов, Д.П. Євтеєва та ін. Харків. Право, 2019. С. 58 – 61 (0,2 д.а.).
50. Степанюк А.Ф. Застосування покарань потребує змін. Кримінально-правове регулювання та забезпечення його ефективності: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 18-19 жовт. 2018 р. /редкол.: В.Я. Тацій (голов. ред.), В.І. Борисов (заст. голов. ред.) та ін. – Харків: Право, 2018. С.428-433.
51. Степанюк А.Ф. Право на особистий простір у кримінально-виконавчих установах. Питання боротьби зі злочинністю. Вип. 37. Харків: Право, 2019. С.73-91.
52. Степанюк А.Ф. Рівні безпеки виправних колоній. Кримінальне право в умовах глобалізації суспільних процесів: традиції та новації : матеріали міжнар. наук.-практ. круглого столу, м. Харків, 15 трав. 2020 р. / [редкол.: В. Я. Тацій (голов. ред.), Л. М. Демидова (заст. голов. ред.), А. П. Гетьман та ін.]. – Харків : Право, 2020. – 786 с. (с.355-359)

53. Степанюк А.Ф. Теоретичні та прикладні проблеми реформування державної кримінально-виконавчої служби України. Актуальні проблеми захисту прав людини, яка перебуває в конфлікті із законом, крізь призму правових реформ: зб. Матеріалів УІ міжнар. Наук.-практ. конф. (Київ, 25 жовтня 2018 р.). К.: Ін-т крим.-викон. Служби, ФОП Кандиба Т.П.- 2018. С.221-224.

54. Степанюк А.Ф., Журавська З.В. Персонал органів та установ виконання покарань України як об'єкт запобігання корупційним та іншим злочинам у сфері виконання покарань. Корупційні та інші злочини, що вчиняються у сфері виконання покарань: кримінологічна характеристика та запобігання: навч. посібник /за заг. ред. д.ю.н., проф. О.Г. Колба. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. С.52-90.

55. Степанюк А.Х. Режим - це не «порядок виконання і відбування покарання», а програма соціальної допомоги при поводженні з ув'язненими. Вісник пенітенціарної асоціації України. 2020. № 2 (12). С.110-125.

56. Степанюк А.Х., Яковець І.С. Система кримінально-виконавчого законодавства потребує узгодження до доопрацювання // Пробл. Пенітенц. Теорії і практики: Щорічн. Бюд./ За заг. докт. юрид. наук, проф. А.А. Музики-К.: КЮІ-КНУВС, 2005. -С. 290-302.

57. Сучасна кримінально-виконавча політика України: Монографія. – 2-ге вид.; випр. і переробл. / Колб О.Г., Захаров В.П., Кондратішина В.В., Міліщук Л.І., Журавська З.В., За заг. ред. О.Г. Колба – Луцьк: ПП В.П. Іванюк, 2008. – 210 с.

58. Таволжанський О. В. Соціально-виховна робота із засудженими до позбавлення волі: моногр. / О.В. Таволжанський/ за ред. проф. В.В. Голіни і доц. Л.П. Оніки. – Х. : Право, 2015. – 192 с.

59. Таганцев Н.С. Русское уголовное право: Лекции. Часть общая: В 2 т./Сост. и отв. ред. Загородникова Н.И. – М.: Наука, 1994.

60. Ткачова О. В. Виконання покарань у виді виправних і громадських робіт: моногр. / О. В. Ткачова– Х. : Право, 2010. – 192 с.

61. Томас Мор. Утопия. Пер. с латын. Ю.М. Каган. – М.: Изд-во «Наука», 1978.

62. Трубников В. М., Чеботарева Ю. А. Правовий статус засуджених до позбавлення волі: Монографія. - Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2006. - 372 с.

63. Хохряков Г.Ф. Парадоксы тюрьмы: проблемы, дискуссии, предложения. – М., юрид. лит., 1991.

64. Хрестоматія з історії пенітенціарної системи України / Упор. Г. О. Радов, І.І. Резник. - 1998.

65. Черненко М. П. Виконання майнових покарань / М. П. Черненко. – Х.: Видавець СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2006. – 176 с.

66. Ягунов Д. В. Пенітенціарна система України: історичний розвиток, сучасні проблеми та перспективи реформування : моногр. / Д. В. Ягунов ; Державна пенітенціарна служба України. – 4-те вид., перероб. та доп. – Одеса : Фенікс, 2011. – 446 с.

67. Яковець І. С. Первинна класифікація засуджених до позбавлення волі та їх розподіл в установи виконання покарань: моногр. / І. С. Яковець. – Х. : Кроссруд, 2006. – 208 с.

68. Яковець І. С. Теоретичні та прикладні засади оптимізації процесу виконання кримінальних покарань : моногр. / І. С. Яковець. – Х. : Право, 2013. – 392 с.

69. Яцина І. П. Захист прав людини в умовах позбавлення волі // Пробл. пенітенц. теорії і практики. - № 1. - К.: " МП Леся ", 1996. -С. 34.

Інтернет-ресурси

70. Офіційний веб-портал Верховної Ради України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>

71. Офіційний веб-сайт Європейського суду з прав людини / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>

72. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України/[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://minjust.gov.ua/>

73. Офіційний веб-сайт Державної кримінально-виконавчої служби України//[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://minjust.gov.ua/dkvs>